

Merja Mäkisalo-Ropponen sd ym.

Kirjallinen kysymys yhteisöavustajan täsmäkoulutuksesta kehitysvamma-alalle

Eduskunnan puhemiehelle

Kehitysvamma-ala on merkittävä työllistäjä, mutta alaa vaivaa vakava työvoimapula. Tarjolla on paljon avoimia työpaikkoja, joihin tarvitaan osaavaa ja innostunutta työvoimaa. Vammaisala on kokonaisuudessaan jo pitkään kärsinyt henkilöstöpulasta, ja tilanne on edelleen kärjistynyt korona-aikana. Kun henkilökunnan poissaolot ovat lisääntyneet, sijaisia on ollut vaikea saada.

Kehitysvammaliiton toteuttama kysely paljastaa, että korona-aika heikensi entisestään tilannetta. Kyselyyn vastasi sata kehitysvammapalveluissa työskentelevää johtajaa tai esimiestä eri puolilta maata. Noin 70 prosenttia kyselyyn vastanneista kertoi, että korona on vaikuttanut työvoiman riittävyyteen ja lähes 80 prosentin mukaan sijaisia on ollut vaikea saada. Syynä ovat olleet muun muassa korona-altistusten aiheuttamat karanteenit. Työntekijät ovat joutuneet joustamaan sekä tekemään pitkiä vuoroja ja ylitöitä entistäkin enemmän. Työvuoroja on jouduttu tekemään myös vajaalla henkilöstömäärällä. Toimintaa on myös pitänyt supistaa henkilöstöpulan vuoksi. 13 prosenttia vastaajista kertoi, että on tapahtunut myös irtisanoutumisia. 36 prosentin mukaan avoimeen työpaikkaan ei ole ollut hakijoita.

6.9.2022 eduskunnan vammaisasiinyhteistyöryhmä ja Kehitysvammaliitto järjestivät yhteisen tilaisuuden kehitysvamma-alan työvoimapulasta. Tilaisuudessa Kehitysvammaliitto esitti uutta kehitysvamma-alalle valmistavaa yhteisöavustajan täsmäkoulutusta. Yhteisöavustajan koulutus olisi vuoden kestävä täsmäkoulutus, joka valmistaisi tukemaan kehitysvammaista henkilöä moninaisissa arjen asioissa. Yhteisöavustajien saaminen alalle vapauttaisi myös lähihoitajien aikaa keskittymään vammaisten henkilöiden hoidollisiin tarpeisiin. Tämän lisäksi löytyy monia muitakin muun muassa asenteisiin vaikuttavia asioita, joita työvoimapulan helpottamiseksi tulee tehdä. Tilaisuudessa mukana ollut sosiaali- ja terveysministeriön edustaja piti myös esitystä selvittämisen arvoisena.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Onko ministeriössä selvitetty tai valmisteltu perusteluissa mainittua kehitysvammaisten yhteisöavustajan koulutusta ja milloin koulutus olisi mahdollista käynnistää?

Kirjallinen kysymys KK 604/2022 vp

Helsingissä 24.11.2022

Merja Mäkisalo-Ropponen sd

Paula Risikko kok

Noora Koponen vihr